

راسانا

سه شنبه ۱۸ آبان ۱۴۰۰

۲۹۹۸

خبرنامه رسمی سندیکای صنعت برق ایران

شرکت مهندسين رسانش انرژی نوین (رسان)
زمینه فعالیت: طراحی و تولید انواع تابلو برق و پست‌های کمپکت و سکسیونر فشار متوسط
سایت: www.rasaneng.com
ایمیل: info@rasaneng.com
آدرس دفتر مرکزی: تهران، خیابان آیت اله کاشانی، نرسیده به جنت آباد، جنب منطقه برق قدس، خیابان نیروی دوم، ساختمان سبز، پلاک ۱، واحد ۱۱
تلفن: ۰۲۱۴۴۰۰۲۵۳۴ - ۰۲۱۴۴۰۰۲۵۳۵
فکس: ۰۲۱۴۴۰۴۷۹۴۸

مجمع عمومی و انتخابات دوره هشتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

مشاهده ششمین شماره سراسری نشریه ستبران

فهرست

- ۱ اعطای جایزه ملی انرژی‌های تجدیدپذیر به پروژه‌ها و تولیدکنندگان برتر..... ۲
- ۲ ظرفیت ۱۴۰ هزار مگاواتی انرژی تجدیدپذیر در ایران..... ۳
- ۳ آغاز فعالیت بزرگترین نیروگاه خورشیدی آبی شناور جهان..... ۳
- ۴ جزئیات طرح جدید تعرفه‌گذاری برق / حرکت وزارت نیرو به سوی استقرار نظام حکمرانی مؤثر..... ۴
- ۵ درس‌هایی از اصلاحات نظام گمرک ماداگاسکار..... ۵
- ۶ اصلاح یارانه انرژی نیازمند اقدامات جبرانی برای اقشار ضعیف است..... ۶
- ۷ مطالبه تدوین سند جامع نظام توزیع با مشارکت بخش خصوصی..... ۷
- ۸ زنگ خطر از شامخ مهرماه..... ۸

مهم‌ترین دستاوردهای سندیکا در حوزه قراردادهای متوقف گشایشی توقع‌ها

صنعت برق مشکلات و چالش‌های متعددی دارد که درباره آن‌ها اظهار نظرها، اقدامات و پیگیری‌های گسترده‌ای صورت گرفته است. در این بین شاید به جرات بتوان یکی از جدی‌ترین مسائل بسیاری از شرکت‌های سازنده، پیمانکار و تامین‌کننده را ظرف قریب به یک دهه اخیر، سیل ویرانگر قراردادهای متوقف صنعت برق دانست.

این هجوم آسیب‌زا که از اواسط سال ۱۳۹۱ و با اولین جهش ارزی در سال‌های پایانی فعالیت دولت دهم آغاز شد، در طول سال‌های پس از آن با افزایش چندین باره قیمت ارز، مواد اولیه، تورم و شیوع بیماری کرونا، این مساله ابعاد گسترده‌تر و بحرانی‌تر هم یافت. اگرچه سندیکا از سال‌های بسیار دور و پیش از این نابسامانی‌ها و نوسانات شدید اقتصادی، همواره تدوین، ابلاغ و پیاده‌سازی مؤثر یک قرارداد تیپ منصفانه را پیگیری می‌کرد که قابلیت پوشش و توزیع عادلانه ریسک‌های قراردادی بین سازنده/ پیمانکار و کارفرما را داشته باشد و از توقف قراردادهای و یا تحمیل خسارات ناشی از نوسانات اقتصادی به یکی از طرفین جلوگیری کند، اما رخدادهای اقتصادی یک دهه اخیر علاوه بر لزوم تدوین، ابلاغ و پیاده‌سازی قرارداد تیپ، ساماندهی به قراردادهایی را که به دلیل نوسانات ارزی متوقف شده بودند، نیز در دستور کار سندیکا قرار داد.

عمده اقدامات سندیکا در این خصوص، طی چهار سال اخیر در کارگروه قراردادهای متوقف سازماندهی شده است. این کارگروه در سال ۹۶ و ابتدای کار دوره هفتم هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، کار را با بررسی و شناسایی قراردادهای متوقف شرکت‌های عضو آغاز کرد و در ادامه مکاتبات گسترده با معاون اول وقت ریاست جمهوری، وزیر وقت نیرو و معاونینش، مدیرعامل توانیر و شرکت‌های تابعه، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و روسای اتاق‌های بازرگانی ایران و تهران را آغاز کرد. در طول سال ۹۶ عمده تمرکز سندیکا بر جلوگیری از ضبط تضامین قراردادی و اقدامات حقوقی پس از آن بود. مهمترین نتیجه حاصله از پیگیری‌ها، جلوگیری از فسخ بسیاری از قراردادهای صنعت برق و تعیین تکلیف بیش از ۱۵ قراردادی بود که تضامینشان توسط شرکت‌های

قرار داد.

کارفرما ضبط شده بود. پس از آن تدوین قرارداد تیپ به منظور جلوگیری از تکرار این پیامدها دوباره در دستور کار سندیکا، وزارت نیرو و توانیر قرار گرفت. البته همزمان مناقصات و قراردادهای شرکت‌های عضو در دوره جدید و همچنین بررسی قرارداد تیپ خرید کالا و مکاتبه با شرکت توانیر برای اصلاح قرارداد تیپ خرید کالا که در توانیر تدوین شده بود هم توسط سندیکا پیگیری و دنبال شد. سندیکا طی چهار سال گذشته و به دلیل عدم حل مساله قراردادهای متوقف، همواره جلوگیری از اقدامات حقوقی سختگیرانه را به عنوان یکی از مهمترین اقدامات خود، دنبال کرده است.

در سال ۹۷ و زمانی که کلیه فعالیت‌ها، مکاتبات و پیگیری‌های سندیکا در خصوص قراردادهای بلاتکلیف صنعت برق در قالب کارگروه قراردادهای متوقف پیگیری می‌شد، سندیکا علاوه بر مذاکرات و جلسات متعدد و مستمر با مسئولین وزارت نیرو به منظور رفع مشکلات قراردادهای و نیز جلوگیری از فسخ و ضبط تضامین، تلاش کرد این مساله را از مسیر سازمان برنامه هم دنبال کرده و حداقل این سازمان را در حل مساله قراردادهایی که با اتکا به بودجه عمرانی تعریف شده و در مسیر افزایش چشمگیر قیمت ارز و سایر نهادهای تولید متوقف مانده بودند، درگیر کند.

در سال ۹۷ با جهش دوباره نرخ ارز، عملاً بحران قراردادهای متوقف صنعت برق ابعاد گسترده‌تر و خسارت‌بارتری یافت، اما باز هم با این حال وزارت نیرو نتوانست تصمیم‌گیری فاطعی برای تعیین تکلیف قراردادهایی انجام دهد که به دلیل عدم پیش‌بینی تعدیل‌های متناسب و همچنین جهش بی‌سابقه قیمت ارز دچار خسارات جبران‌ناپذیری شده بودند. به دلیل گستردگی ابعاد مساله، در همین سال اولین بسته پیشنهادی سندیکا برای حل مساله قراردادهای

متوقف به توانیر ارائه و به شکل جدی پیگیری و همزمان مکاتباتی با معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور در خصوص جلوگیری از فسخ قراردادها و ضبط ضمانت نامه شرکت‌های طرف قرارداد با وزارت نیرو انجام شد. نتیجه این پیگیری‌ها تشکیل کارگروه مدیریت اختلافات قراردادی با قوانین و تنظیم متن مشترک سندیکا و شرکت توانیر و ارسال آن به مجلس شورای اسلامی بود. در نهایت عمده اقدامات سختگیرانه حقوقی برای فسخ قراردادها و ضبط تضامین شرکت‌های عضو متوقف شد، اما متأسفانه به دلیل تعلل وزارت نیرو و توانیر، تعیین تکلیف قراردادهای متوقف با موانع جدی مواجه بود.

تلاش‌های کارگروه قراردادهای متوقف در سال ۹۸ هم با احصاء، جمع‌آوری و بروزرسانی اطلاعات قراردادهای متوقف جهت تدوین گزارش جامع آماری برای شرکت توانیر و وزارت نیرو ادامه یافت و سندیکا همچنان عمده تلاش خود را بر جلوگیری از هر گونه اقدام قراردادی از سوی شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای متمرکز کرد و در این خصوص تا حد قابل توجهی موفق بود.

در همین مدت جلسات و مذاکرات گسترده‌ای با مدیرکل دفتر بررسی‌های بازرگانی و قراردادهای شرکت توانیر به منظور تنظیم و ابلاغ نظام‌نامه بررسی اختلافات قراردادی انجام شد که این پیگیری‌ها در نهایت به تهیه پیش‌نویس این نظام‌نامه منجر شد. اگرچه سندیکا پیشنهادات خود را برای اصلاح نظام‌نامه مذکور به توانیر ارائه داد اما متأسفانه این راهکار هم در سایه تعلل و عدم تصمیم‌گیری به موقع مدیران توانیر و وزارت نیرو برای تعیین تکلیف قراردادهای متوقفی که عملاً تیشه به ریشه فعالان صنعت برق زده بود، بی‌اثر باقی ماند و مساله

قراردادهای متوقف همچنان به عنوان یک بحران ادامه یافت.

در مجموع باید گفت نتیجه پیگیری‌ها و تلاش‌های سندیکا در طول سال‌های ۹۷ تا ۹۹ بررسی ۴۰۳ قرارداد از مجموع قراردادهای ۳۵ شرکت توزیع و خاتمه ۷۳ قرارداد، ادامه کار ۱۹۶ قرارداد و اتمام ۱۲۸ قرارداد بوده و بر مبنای همین پیگیری‌ها در بحران گسترده قراردادهای متوقف، صنعت برق تنها ۶ قرارداد فسخ شده داشت. همچنین در بخش انتقال هم از ۲۲۰ قرارداد ۱۷ شرکت برق منطقه‌ای که مورد بررسی قرار گرفت، به ۱۲۵ قرارداد از مسیر حل اختلاف و تعدیل‌های قراردادی رسیدگی شده، ۲۸ قرارداد خاتمه یافته، ۴۰ قرارداد در حال بررسی است و تنها ۱۷ قرارداد این حوزه به مرحله فسخ رسیدند.

اعطای جایزه ملی انرژی‌های تجدیدپذیر به پروژه‌ها و تولیدکنندگان برتر

سومین دوره جایزه ملی انرژی‌های تجدیدپذیر ایران به پروژه‌های برتر و تولیدکنندگان اعطا می‌شود.

به گزارش ایسنا، جایزه ملی انرژی‌های تجدیدپذیر از سوی انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران با هدف ایجاد بستری مناسب برای معرفی الگوهای برتر در زنجیره توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر کشور طراحی شده است که با حمایت وزارت نیرو، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به برترین‌های این حوزه اعطا خواهد شد. همزمان با برگزاری ششمین کنفرانس و نمایشگاه بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر ایران سومین دوره اعطای این جایزه به فعالان برتر و منتخبین این حوزه اعطا می‌شود. پروژه برتر انرژی‌های تجدیدپذیر، "تولیدکنندگان تجهیزات انرژی-های تجدیدپذیر"، "شرکت‌های توانمند EPC (کوچک مقیاس و بزرگ مقیاس)"، "شرکت‌های برق منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع برق"، "سازمان‌های عمومی و دولتی"، "شخصیت علمی تأثیرگذار"، "پژوهشگر جوان برتر" و "شهرداری‌ها" از جمله حوزه‌های اعطای این جایزه به شمار می‌رود.

ایجاد انگیزه و تحرک برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، ترویج و ارتقای آگاهی جامعه در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، تقدیر از نمونه‌های موفق کشوری توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و کمک به شکل‌گیری و تکمیل اکوسیستم انرژی‌های تجدیدپذیر با حضور نقش‌آفرینان این حوزه از دیگر اهداف این جایزه است. ۲۹ و ۳۰ آبان ماه سال ۱۴۰۰ زمان برگزاری ششمین کنفرانس و نمایشگاه بین‌المللی است.

آغاز فعالیت بزرگترین نیروگاه خورشیدی آبی شناور جهان یک مزرعه خورشیدی شناور که مساحت آن معادل حدود ۷۰ زمین فوتبال است، تولید برق را در تایلند آغاز کرد.

به گزارش ایسنا، سازمان تولید برق دولتی تایلند اعلام کرد این مزرعه خورشیدی در محدوده سیریندهورن در حدود ۶۶۰ کیلومتری شرق شهر بانکوک، پایتخت تایلند قرار دارد و بزرگترین سیستم هیبریدی خورشیدی شناور-آبی جهان است که دو روش تولید برق را ترکیب کرده است. ۱۴۵ هزار پنل خورشیدی در روز نیرو تولید کرده و سه توربین در شب از جریان آب نیرو تولید می کنند.

این مزرعه خورشیدی ۳۴ میلیون دلاری در ۳۱ اکتبر به شبکه نیروی تایلند متصل شد و نخستین پروژه از ۱۶ پروژه برنامه ریزی شده در محدوده سیریندهورن است که جمعا ۲.۷ گیگاوات نیرو تولید می کنند. این پروژه ها در راستای حرکت تایلند به سمت منابع انرژی تجدیدپذیر به منظور کاهش اتکا به گاز طبیعی دنبال می شوند. در حال حاضر گاز طبیعی بزرگترین منبع تولید برق در این کشور است.

بر اساس گزارش بلومبرگ، نخست وزیر تایلند در کنفرانس تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد که ماه میلادی جاری برگزار شد، اعلام کرد این کشور تا سال ۲۰۵۰ به سطح کربن خنثی خواهد رسید. تایلند برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای و رساندن آنها به صفر تا سال ۲۰۶۵ هدف گذاری کرده است. گاز طبیعی منبع تولید حدود دو سوم از برق تایلند در سال گذشته بود در حالی که سهم برق آبی، خورشیدی و بادی کمتر از ۱۰ درصد بود.

اما برای ۹۰۰ مگاوات نیروگاه در مدار بهره برداری و تمام سرمایه گذاری که تاکنون قرارداد منعقد کرده اند و پروانه گرفته اند، مسیر خرید تضمینی برق انجام می شود، اما برای احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید تجدیدپذیر، از محل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید و با استفاده از سوخت صرفه جویی شده و اعطای حواله سوخت، طی ۳ تا ۴ سال هزینه های سرمایه گذاری و سود سرمایه گذار بازگشت داده خواهد شد و ۶ تا ۷ سال زمان تعهد سرمایه گذار است و پس از آن تا ۲۰ سال می تواند برق تولیدی نیروگاه را در بورس به قیمت روز به فروش برساند.

*۵۰۰ مگاوات نیروگاه تجدید پذیر تا تابستان سال ۱۴۰۱ ساخته می شود

کمانی با بیان اینکه متعهد شده ایم تا پیک تابستان ۱۴۰۱ به میزان ۵۰۰ مگاوات نیروگاه جدید تجدیدپذیر به مدار بهره برداری وارد کنیم، گفت: از محل عوارض قبوض برق که سهم توسعه انرژی تجدیدپذیر است، در سال جاری ۱۰۰۰ میلیارد تومان آورد، مالی خواهیم داشت که این رقم، صرف هزینه های خرید تضمینی برق می شود. وی افزود: نمی توان قول بدهم که ظرفیت ۱۰ هزار مگاواتی تولید برق از انرژی تجدیدپذیر در طی ۴ سال محقق شود؛ اما تلاش می کنیم سازوکارها اجرایی شده و این برنامه محقق شود؛ اگر سازوکارها انجام نشود و سازمان های مختلف از قبلی سازمان برنامه و بودجه و وزارت نفت همکاری لازم را انجام ندهند و در واقع امکان بازگشت سرمایه برای سرمایه گذار فراهم نشود، قطعا این برنامه محقق نخواهد شد.

معاون وزیر نیرو در پایان با اشاره به فراخوانی که برای جذب سرمایه احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه جدید تجدیدپذیر منتشر شده، گفت: تا امروز ۳۲ هزار مگاوات تقاضای سرمایه گذاری به ساتبا ارسال شده و پیش بینی می کنم این درخواستها به ۵۰ هزار مگاوات برسد.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، نشست خبری مدیرعامل سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق امروز در محل این سازمان برگزار شد. در همین راستا محمود کمانی با اشاره به این که از ابتدا تا الان در مجموع ۹۰۰ مگاوات ظرفیت در بخش نیروگاه های تجدیدپذیر احداث شده که از این رقم ۳۱۰ مگاوات نیروگاه بادی، ۳۹۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی و بقیه در حوزه نیروگاه های برق آبی کوچک، زیست توده و توربین انبساطی است، گفت: به طور متوسط ۳۰ درصد برق جهان از انرژی های تجدیدپذیر تأمین می شود و در برخی کشورها تا ۸۰ درصد برق آن کشور از انرژی تجدیدپذیر تأمین می شود؛ همچنین کل جهان به سمت توسعه نیروگاه های تجدیدپذیر در حرکت هستند و در برخی کشورها سال ۲۰۳۰، در برخی سال ۲۰۴۰ و در برخی دیگر سال ۲۰۵۰ به عنوان سال پایان استفاده از سوخت های فسیلی برای تولید برق اعلام شده است.

*احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در دولت سیزدهم

کمانی با اشاره به برنامه احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در دولت سیزدهم گفت: این عدد در مقایسه با ظرفیت های کشور و میزان استفاده کشورهای دیگر متوسط جهانی از انرژی تجدیدپذیر، رقم بالایی نیست. معاون وزیر نیرو تصریح کرد: ایران ۱۰۰ هزار مگاوات ظرفیت تولید برق از انرژی خورشیدی و ۴۰ هزار مگاوات ظرفیت تولید برق از انرژی بادی دارد و می توانیم پیک روز را از انرژی خورشیدی و پیک شب را با انرژی بادی تأمین کنیم؛ یعنی در شرایطی که ۱۴۰ هزار مگاوات ظرفیت خدادادی تولید انرژی برق از باد و خورشید داریم، هنوز به ظرفیت ۱۰۰۰ مگاواتی در این بخش نرسیده ایم.

وی ادامه داد: مسیر خرید تضمینی برق دیگر قابل ادامه نیست چرا که منابع مالی آن را در اختیار نداریم،

ظرفیت ۱۴۰ هزار مگاواتی انرژی تجدیدپذیر در ایران / افزایش ۱,۵ برابری ظرفیت تا سال آینده

معاون وزیر نیرو گفت: تا امروز ۳۲ هزار مگاوات تقاضای سرمایه گذاری به ساتبا ارسال شده و پیش بینی می کنم این درخواستها به ۵۰ هزار مگاوات برسد.

جزئیات طرح جدید تعرفه‌گذاری برق / حرکت وزارت نیرو به سوی استقرار نظام حکمرانی مؤثر

کارشناس نیرو گفت: جهت‌گیری وزارت نیرو در دولت سیزدهم حرکت به سمت استقرار نظام حکمرانی مؤثر آب و برق است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، آب و برق به عنوان القاب توسعه در هر کشور شناخته می‌شوند و روند تامین مناسب این دو می‌تواند شاخص مناسبی برای توسعه‌یافتگی یک کشور تلقی شود.

نگاهی به روند تامین آب و برق در طول ۴۰ سال پس از انقلاب بیانگر رشد چشمگیر زیرساخت‌های مرتبط است، به طوری که ظرفیت تولید و توزیع شبکه برق کشور نسبت به پیش از انقلاب رشد ۳۴ درصدی را در پیش گرفته و در حوزه آب نیز به طور کلی نزدیک به ۹۰ درصد شهرها و روستاهای کشور تحت پوشش زیرساخت آب هستند.

البته روند توسعه زیرساخت این ۲ نیاز اساسی اقتصاد کشور در ۴ سال اخیر با افت قابل ملاحظه مواجه شده و مشکلات گسترده‌ای از جمله قطعی برق، سیلاب و تنش آبی قابل توجه خاطر مردم را آزرده کرد. بسیاری از اهداف اسناد بالادستی در حوزه نیرو در

سال‌های گذشته محقق نشد. البته متولیان وزارت نیرو در دولت قبل، تحریم و کاهش تبادلات تجاری را عامل اساسی محقق نشدن اسناد تلقی می‌کردند، اما نگاهی دقیق‌تر به مسئله بیانگر ترک‌فعل‌ها و رویکردهایی بود که ساختار آب و برق کشور را تضعیف کرد.

با همه این تفاسیر کمتر از ۳ ماه است که تیم جدید وزارت نیرو در قالب دولت سیزدهم بر سر کار آمده است. البته همچنان بخش قابل توجهی از مسئولان از جمله ۲ معاونت آب و معاونت برق وزیر نیرو از دولت گذشته در جایگاه خود باقی‌مانده‌اند، اما نگاهی دقیق به روند سیاست‌گذاری این وزارت‌خانه مبین تغییر رویکرد مدیریتی است.

بر همین اساس به منظور ارزیابی عملکرد وزارت نیرو دولت سیزدهم در ۲ حوزه آب و برق به سراغ محمد پورحمید، کارشناس حوزه نیرو رفتیم تا پیرامون این مسئله با وی به گفت‌وگو بنشینیم.

مشروح این گفت‌وگو به شرح ذیل است:

***وزارت نیرو با ۳ ابر چالش دست و پنجه نرم می‌کند**
فارس: به عنوان سوال اول و ورود به بحث عملکرد رضا اردکانیان در جایگاه وزیر نیرو دولت دوازدهم را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پورحمید: سوال بسیار دشواری را مطرح کردید، چراکه عملکرد یک وزارت‌خانه آن هم در طی ۴ سال نیاز به ساعت‌ها بحث و گفتگو دارد، اما اگر بخواهم اجمالی پاسخ دهم باید گفت، وزیر نیروی دولت قبل رویکردهای متفاوتی نسبت به وزرای پیشین را به کار برد و در این مسیر موفقیت و عدم موفقیت‌هایی را بدست آورد. البته کفه عدم موفقیت‌ها در ۲ سال آخر سنگین‌تر بود.

اردکانیان ادبیات مدیریت مصرف را به سطح کلان حکمرانی وزارت نیرو نزدیک کرد، اما متأسفانه تنها ۵۰ درصد از حرف خود را عمل کرد. اگر مدیریت مصرف

به ۲ بخش راهکار اقتصادی و راهکار فرهنگ‌سازی تقسیم شود، وزیر نیروی دولت پیشین مولفه مهم را از ادبیات مدیریت مصرف حذف کرد و سعی کرد تنها با سیاست‌های تشویقی این مسئله را پیاده‌سازی کند. خب همین موضوع سبب شد تا در مدیریت مصرف ناکام باشد.

نکته بعدی و در حقیقت اشتباه بعدی جایی بود که نتایج عدم موفقیت در قالب تغییر ادبیات و استفاده از رسانه به عنوان موفقیت به مردم نشان داده شد. به عنوان مثال میزان رشد اوج بار مصرف برق بیش از ۵ درصد در سال ۹۸ به ثبت رسید، اما با تغییر ادبیات، چون آقای وزیر گفته بود رشد اوج بار باید ۱ درصد باشد، جشن رشد اوج بار ۱ درصدی گرفتند و حقیقت را نادیده گرفتند. همین مسئله سبب شد تا در سال ۱۴۰۰ شاهد رشد ۱۵ درصدی اوج بار باشیم.

در بخش آب نیز همین رویه حاکم بود، یعنی وزیر نیرو مدام از اصلاح ساختاری صحبت می‌کرد، اما در اقدامی معاونت آب و آفا را با مدیر عاملی شرکت مدیریت منابع آب ایران ادغام کرد و یک نهاد تنظیم گر و یک نهاد تصدی گر را به هم پیوند زد.

به طور کلی ایده‌های آقای اردکانیان مناسب وزارت نیرو در ایران نبود و حتی در پیاده‌سازی این ایده‌های نامناسب خود نیز موفق نبود و به قول عرب‌ها پس شد، آنچه شد.

فارس: سریع از بحث نقد دولت دوازدهم عبور کنیم و به دولت سیزدهم برسیم، زیرا نکته اساسی این گفت‌وگو پیرامون عملکرد دولت سیزدهم است، وزارت نیرو در دولت جدید ساختار آب و برق را در چه شرایطی تحویل گرفت؟

پورحمید: اگر بخواهیم وزارت نیرو را در ۲ بخش آب و برق تحلیل کنیم. در حوزه برق باید گفت، وزارت نیروی دولت سیزدهم میراث دار یک ناترازی عمیق

است. میزان حداکثر مصرف برق ثبت شده در تابستان در مقایسه با حداکثر ظرفیت عملیاتی تولید به نزدیک ۱۵ هزار مگاوات می‌رسد. علاوه بر این، سبب وابسته به گاز نیروگاه‌های کشور یک مشکل به مشکلات دیگر اضافه کرده است و شرایط برای تامین سوخت در زمستان وجود ندارد. این ۲ بحران به طور کلی بحران‌های اساسی است که وزارت نیرو با آن دست و پنجه نرم می‌کند.

در حوزه آب نیز متأسفانه جلوگیری از تطبیق مدیریت منابع آب با تغییر شرایط اقلیمی سبب شده تا دامنه خشکسالی و سیلاب به عنوان ۲ روی یک سکه مشکلات گسترده‌ای را برای مردم به وجود بیاورد. در حال حاضر خشک‌ترین سال ۵۰ سال اخیر را پشت سر می‌گذاریم و علاوه بر آن در سال آبی آینده نیز مدل‌های هواشناسی خبر از تداوم وضع موجود می‌دهند، بنابراین در حوزه آب شرایط بدتر از حوزه برق نباشد، بهتر نیست. در مجموع باید گفت، شرایط وزارت نیرو یکی از بحرانی‌ترین شرایط برای وزارت‌خانه‌های کشور است و تعلل در مدیریت صحیح می‌تواند عمق بحران را بیشتر کند چه برسد به مدیریت ناصحیح در این حوزه.

***اگر بگوییم به دلیل کمبود سرمایه نیروگاه نمی‌سازیم، به ما می‌خندند**

فارس: با توجه به اظهار نظرهایی که وزیر جدید نیرو در مجلس شورای اسلامی و فضای رسانه مطرح کرده، شما برنامه وی برای مقابله با چالش‌هایی که بر شما رسید را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پورحمید: به نظر کمتر از ۹۰ روز است که ایشان بر سر کار آمده و به نظر می‌رسد، اظهار نظر پیرامون سوال شما کمی دشوار باشد. با این وجود در حوزه برق تاکید وزیر نیرو بر مسئله افزایش عرضه در کنار مسئله مدیریت مصرف است. این رویکرد نسبت به رویکرد

درس‌هایی از اصلاحات نظام گمرک ماداگاسکار

سیدمحمدرضادادگستر پژوهشگر سیاست‌گذاری عمومی

گمرکات مدرن به دلیل کارکردهایی نظیر جمع‌آوری درآمد، تسهیل تجارت و حفاظت از مرزهای ملی، جزو بخش‌های مهم ساختار اقتصادی کشورهای امروزی است. اهمیت این بخش برای کشورهای در حال توسعه کم‌درآمد، بیشتر است. طبق گزارش سالانه سازمان جهانی گمرک (WCO)، معمولاً بین ۳۰ تا ۵۰ درصد از کل درآمدهای مالیاتی در این کشورها از گمرکات تامین می‌شود.

با این حال مشکل اساسی، فساد افسارگسیخته است. در کشورهای در حال توسعه، در بسیاری از پرونده‌های فساد با مبالغ کلان، می‌توان ردپای مدیران و عوامل اجرایی گمرکات را مشاهده کرد. برآوردهای سازمان جهانی گمرک نشان می‌دهد که به‌طور میانگین، ۳۰ درصد از درآمدهای گمرکی در کشورهای در حال توسعه، به دلیل فساد این بخش از دست می‌رود. در سال‌های اخیر، اصلاحات گمرکی به یکی از استراتژی‌های افزایش کارآمدی حکومت‌ها و تقویت شفافیت تبدیل شده است و نهادهای بین‌المللی نظیر بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول تلاش کرده‌اند، در توصیه‌های سیاستی خود به کشورهای در حال توسعه، سهمی برای آن در نظر بگیرند. یکی از تجربیات موفق در این حوزه، ماداگاسکار است.

ماداگاسکار با نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی ۱۰ درصد، در زمینه تامین درآمد دولت، یکی از کشورهای ضعیف قاره آفریقا است. وابستگی این

کشور به درآمد گمرک، مانند بسیاری از کشورهای در حال توسعه، بالاست و به‌تنهایی ۴۸ درصد از کل درآمدهای مالیاتی ماداگاسکار را فراهم می‌کند. با توجه به اینکه هر مامور گمرک به طور متوسط، هر سال ۱/۵ درصد از کل درآمدهای مالیاتی را جمع‌آوری می‌کند (حدود ۴/۱ میلیون دلار برای هر بازرس در ماه)، بازرسان نقش کلیدی در تامین درآمد دارند. با این حال، فرار بازرسان گمرک از تعرفه و تبانی آنها با دلالان به از دست رفتن درآمد تخمینی معادل حداقل ۳۰ درصد از درآمدهای غیرنفتی برای دولت منجر شده است. وجود واقعیت اطلاعات محدود مستلزم این خطر است که اصلاحات از بالا به پایین به سطح ماموران خط مقدم یا آنچه بوروکرات‌های سطح خيابان نامیده می‌شوند، نرسد. در نتیجه، رویکردی موردنیاز بود که پیوند سلسله‌مراتبی را تقویت کند، اطلاعات کافی را در مورد عملکردهای موجود در اختیار رئیس گمرک قرار دهد و در نهایت، اقدامات فاسد را اصلاح کند. اصلاحات گمرکی ماداگاسکار از سال ۲۰۱۶ شروع شد؛ زمانی که تحت زعامت یک مدیرکل تازه منصوب‌شده، گمرک ماداگاسکار با نام گمرک مالاگاسی قراردادهای عملکرد فردی را برای بازرسان گمرکی در بندر اصلی ماداگاسکار به نام بندر «تواماسینا» تعریف و آنها را تشویق کرد فرار مالیاتی و جریان‌های مالی غیرقانونی را مهار کنند و ترخیص کالا از گمرک را تسریع بخشند. این کار طی همکاری نزدیک با بانک جهانی انجام شد که مشوق‌های مالی برای اصلاحات گمرکی از طریق تامین مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری ارائه و از تلاش‌های اصلاحی با ارائه پشتیبانی آموزشی و مشاوره‌ای حمایت کرد. اصلاحات گمرکی ماداگاسکار در چهار مرحله انجام شد.

۱) تولید دانش مربوط به عملیات

گام اولیه در ژانویه ۲۰۱۶ برداشته شد که تولید دانش مرتبط عملیاتی برای طراحی یک برنامه موثر و خاص بود. بانک جهانی با مطالعه کانال‌های فرار از تعرفه با استفاده از آمارهای بازرگانی، از گمرک مالاگاسی حمایت کرد. در سال ۲۰۱۴، تقلب گمرکی، درآمدهای گمرکی غیرنفتی (عوارض و مالیات ارزش‌افزوده وارداتی) را حداقل ۳۰ درصد کاهش داده بود. ارائه نتایج مطالعه به بخش خصوصی، بازرسان گمرک و مقامات مالاگاسی کمک کرد تا دو اولویت را شناسایی کنند: اصلاح برنامه تسریع ترخیص کالا و بهبود مدیریت منابع انسانی.

۲) طراحی و اجرای قراردادهای عملکرد فردی برای بازرسان گمرک در بندر اصلی ماداگاسکار (تواماسینا)

در گام بعدی، قراردادهایی با پاداش عملکرد خوب طراحی شد؛ مانند جوایز شایستگی که در آن بهترین عملکرد در بازه زمانی سه‌ماهه، هزار دلار آمریکا پاداش دریافت می‌کند. این مشوق مالی در اقتصاد ماداگاسکار تاثیرگذار بود؛ چون حدود ۵/۲ برابر تولید ناخالص داخلی سرانه ماداگاسکار است. فرصت‌های آموزشی در داخل و خارج از کشور و پیشرفت شغلی سریع دو مشوق دیگر بودند. اما مهم‌تر از آن، تضعیف انگیزه عملکرد ناموفق با انتصاب مجدد بازرسان به سمت‌های کمتر مطلوب بود؛ جایی که فرصت‌های فساد بسیار کمتر بود. نکته مهم، تمرکز قراردادهای عملکرد فردی برای بازرسان گمرک بر انگیزه‌های غیرمالی بوده است؛ زیرا میزان فساد برای برخی از ماموران آن‌قدر زیاد بود که مشوق‌های مالی نمی‌توانست پرداخت‌های غیرقانونی را جبران کند. در گمرک، تهدید به

جابه‌جایی، به طور کلی، عامل بازدارنده قوی است؛ زیرا نقش بازرس نیز معتبر است؛ به‌ویژه در بندر اصلی تواماسینا. به عنوان مثال، در سال ۲۰۱۷ میلادی، ۱۵ هزار نفر برای ۳۰۰ موقعیت استخدامی که از سوی گمرک ماداگاسکار اعلام شده بود درخواست دادند. در واقع، ماموران گمرک می‌دانند که اگر عملکردشان رضایت‌بخش نباشد، جایگزین‌های زیادی برای پست آنها وجود دارد. قراردادهای عملکرد فردی برای اولین بار در سپتامبر ۲۰۱۶ بین گمرک و ماموران آن منعقد و از ماه بعد برای ۱۵ بازرس در بندر اصلی تواماسینا لازم‌الاجرا شد. این قراردادها ابتدا به‌عنوان یک طرح آزمایشی ۶ماهه اجرا شدند و به‌تدریج به چند دفتر دیگر گسترش یافتند.

۳) ارزیابی و تعدیل

داده‌کاوی و نظارت بر عملکرد فردی تقریباً به صورت بلافاصله، دستکاری و تبانی پیچیده فناوری اطلاعات را بین برخی از کارکنان فناوری اطلاعات، بازرسان، کارگزاران و واردکنندگان نشان داد. یک کارآزمایی تصادفی کنترلی که در سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۹ انجام شد، نشان داد که اظهارنامه‌های وارداتی مشکوک به تبانی، به‌طور قابل توجهی خطرناک‌تر هستند و بازرسان فیزیکی باید نسبت به آنها حساس‌تر باشند. علاوه بر این، مشخص شد که اظهارنامه‌های مشکوک به تبانی، دارای کم‌ارزش‌گذاری بسیار بالاتری‌اند و از این رو متضمن زیان‌های بالقوه درآمد مالیاتی هستند. بازرسان به اظهارات کارگزارانی که ممکن است با آنها تبانی داشته باشند، اولویت می‌دهند و آنها را به طور قابل توجهی سریع‌تر ارزیابی می‌کنند. کشف روش‌های متقلبانه بازرسان انفرادی، امکان انتقال ۶نفر از ۱۵ مامور گمرک به موقعیت‌های شغلی با

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

اصلاح یارانه انرژی نیازمند اقدامات جبرانی برای اقشار ضعیف است

اصلاح یارانه انرژی نیازمند اقدامات جبرانی برای اقشار ضعیف است

تهران-ایرنا- سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: اصلاح قیمت حامل های انرژی برای جلوگیری از اتلاف منابع ضروری است اما هر اقدامی در این زمینه نیازمند مطالعه جامع درباره همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و امنیتی در کنار اقدامات جبرانی برای اقشار ضعیف است.

مصطفی نخعی در گفت‌وگو با خبرنگار سیاسی ایرنا درباره اصلاح یارانه حامل های انرژی اظهار کرد: موضوع اصلاح یارانه تخصیص داده شده به حامل های انرژی، موضوعی چند بعدی و دارای ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و امنیتی است و بدون توجه به هر کدام از این ابعاد، نمی توان تصمیم درستی گرفت.

وی با بیان اینکه هر گونه تصمیم در خصوص یارانه حامل های انرژی باید دارای یک چارچوب منطقی بوده و با در نظر گرفتن پیوست های مختلف رسانه ای فرهنگی و ... انجام شود، گفت: هر گونه اقدام شتاب زده در خصوص اصلاح یارانه حامل های انرژی می تواند تبعاتی مشابه اصلاح نرخ بنزین در آبان سال ۹۸ داشته باشد و خسارات زیادی را به کشور تحمیل کند. در آن مقطع هم لازم بود پیش از اقدام برای اصلاح نرخ

بنزین، این موضوع برای مردم تشریح شود و در عین حال، اقدامات جبرانی برای کاهش فشار بر مردم اتخاذ شود.

نخعی در ادامه به گزارش آژانس بین المللی انرژی درباره اختصاص ۷۰ میلیارد دلار یارانه به حامل های انرژی در ایران اشاره کرد و افزود: براساس این گزارش ها، ایران در صدر کشورهایی است که یارانه زیادی به حامل های انرژی اختصاص می دهند و متاسفانه با وجود پرداخت این حجم وسیع از یارانه، وضعیت قشرهای متوسط و ضعیف جامعه بهبود پیدا نکرده و این اقدامات موجب ارتقای رضایت عمومی نشده است.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس یادآور شد: علاوه بر این از سویی از شرکت های آب، برق و گاز می خواهیم که با قیمت های تکلیفی، خود را اداره کنند از سوی دیگر مصرف کنندگان هم کماکان ناراضی هستند.

اصلاح یارانه انرژی نیازمند پیوست های اجتماعی-اقتصادی است

نماینده سرپیشه و نهبندان در مجلس شورای اسلامی، اصلاح یارانه حامل های انرژی را بدون توجه به ابعاد دیگر آن را زیانبار دانست و افزود: مردم با گرفتاری و مشکلات اقتصادی زیادی مواجه هستند و در نتیجه سیاست های غلط دولت های گذشته، اکنون بسیاری از مردم زیر خط فقر زندگی می کنند. با توجه به این شرایط، هر گونه اصلاح یارانه حامل های انرژی باید با بررسی های جامع کارشناسی و به همراه پیوست های اجتماعی و امنیتی آن انجام شود.

نخعی، تفاوت قیمت بنزین، نفت و گاز و دیگر سوخت ها در ایران و کشورهای همسایه را مثال زد و افزود: قیمت ها در ایران در مواردی به قدری

ناچیز است که محرک افزایش بهره وری و راندمان در مصرف کنندگان صنعتی انرژی نمی شود به طوری که اگر قیمت حامل های انرژی واقعی شود، شاید فعالیت خیلی از کارخانجات و نیروگاه ها صرفه اقتصادی نداشته باشد.

وی با بیان اینکه نرخ پایین سوخت و نرخ بهره وری به خودی خود عامل افزایش یارانه شده است، گفت: هدر رفتن منابع انرژی در همه حوزه ها مثل مصارف خانگی تا خودروها غیرقابل انکار است و به همین خاطر هم در صدر کشورهای پرمصرف جهان قرار گرفتیم و میزان مصرف سوخت ما تناسبی با میزان مصرف سوخت در دنیا ندارد.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس گفت: از آنجا که درآمد سرانه مردم ما نسبت به درآمد سرانه دیگر کشورها پایین است، دولت برای کمک به مردم مجبور به دادن یارانه است. هر گونه تغییر در قیمت حامل های انرژی باید با در نظر گرفتن پیوست های مختلف آن انجام شود. مزیت ها باید به صورت شفاف به مردم گفته شود و لازم است فکری برای ارتقای درآمد سرانه مردم انجام دهیم. تا وقتی که فکری برای بهبود اقشار ضعیف و متوسط جامعه نکرده ایم، اصلاح یارانه حامل های انرژی ممکن است منجر به التهابات اجتماعی در کشور شود.

حامل های انرژی در کشورهای دیگر مشمول مالیات هستند

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مصرف انرژی در کشورهای دیگر مشمول مالیات است و کسانی که انرژی بیشتری مصرف کنند باید مالیات بیشتری بپردازند، خاطرنشان کرد: اینکه کم مصرف ها مشمول یارانه بیشتری شوند و پرمصرف ها مشمول یارانه نشوند و حتی مالیات بدهند کاملا منطقی و به عدالت

مطالبه تدوین سند جامع نظام توزیع با مشارکت بخش خصوصی
 دنیای اقتصاد: فعالان بخش خصوصی خواهان آن هستند که در جریان آسیب‌شناسی نظام توزیع و تدوین سند آن، از اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون نظرخواهی شود. به گزارش اتاق ایران، در جلسه اخیر نشست شورای راهبردی بهبود محیط کسب‌وکار اتاق ایران که با حضور رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صمت برگزار شد، بر مشارکت بیشتر اتاق‌های سه‌گانه در بررسی آسیب‌شناسی نظام توزیع کشور تاکید شد.

در این نشست، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با اشاره به همکاری این مرکز با وزارت صنعت، گفت: مرکز پژوهش‌های اتاق ایران و موسسه مطالعات بازرگانی دو پروژه را به موازات هم پیش می‌برند. اولین پروژه، تعیین استراتژی نظام بازرگانی کشور است که کم‌کم در حال ورود به مرحله اجرایی است و امیدوارم این کار تا پایان امسال خروجی داشته باشد. دومین کار مشترک هم آمایش صنعت، معدن و تجارت در سطح استان است. با توجه به برنامه وزیر صنعت برای استان‌ها و شهرستان‌ها قرار بر این است که اتاق‌ها در این برنامه‌ریزی به او کمک کنند. محمد قاسمی افزود: خوشبختانه فضای خوبی با وزارت صنعت به وجود آمده است و اگر اتاق بتواند محتوا را تولید کند و به‌موقع در اختیار دست‌اندرکاران وزارتخانه قرار دهد، می‌تواند به تصمیم‌گیری‌ها کمک کند.

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنعت پخش ایران نیز با بیان اینکه این انجمن ۱۷۰۰ عضو در سراسر ایران و ۱۶ شعبه دارد، گفت: ۱۰۰ درصد شرکت‌های مرتبط با دارو و ۸۰ درصد شرکت‌های مرتبط با کالاهای مصرفی عضو این انجمن هستند، ۱۲۰ هزار نفر هم به طور مستقیم در صنعت پخش اشتغال دارند. سهراب کارگر ادامه داد: اولین مشکلی که نظام توزیع کشور از آن رنج می‌برد، این است که متولی شناخته‌شده‌ای ندارد. در ایران هر زنجیره‌ای سعی کرده نظام توزیع محصول خود را به زیرمجموعه خود هدایت کند. مثلا وزارت جهاد توزیع کود و وزارت بهداشت توزیع دارو را بر عهده می‌گیرد؛ در حالی که در دنیا نظام توزیع این‌گونه نیست و متولی نظام توزیع، در وهله اول بخش بازرگانی و بعد شرکت‌ها و سازمان‌هایی هستند که با این بازرگانی مربوطند. وی ادامه داد: متأسفانه با توجه به شرایط ساختاری کشور، همکاری دولت و بخش خصوصی روند سینوسی دارد؛ یعنی مواردی که قبلا دولت برون‌سپاری کرده بود، در دولت بعد دوباره درون‌سپاری می‌شود یا برعکس. این سیر حرکتی باعث می‌شود بخش خصوصی نتواند برنامه‌ریزی درازمدت داشته باشد.

بخش تعاون نادیده گرفته شد

معاون اقتصادی اتاق تعاون نیز در این نشست، با تاکید بر ظرفیت‌های بخش تعاون برای بهبود نظام توزیع بیان کرد: تعاون‌گرها در گروه‌های مختلف برای تامین نیازهای خود تعاونی تامین نیاز تاسیس کردند که هدف آن تامین مواد اولیه و نیازهای تولید با کمترین قیمت است. این یک ظرفیت تشکلی یافته است که می‌تواند در گزارش‌گیری‌ها به دولت کمک کند. درباره مشاغل خانگی هم این موضوع امکان‌پذیر است.

مهم‌ترین مشکل مشاغل خانگی، دغدغه دسترسی به بازار است. تعاونی تامین نیاز می‌تواند، چه برای تامین مواد اولیه و چه در دسترسی به بازار، به کمک این مشاغل بیاید.

رضا وفايي‌یگانه ادامه داد: در حوزه توزیع کالاهای اساسی هم گروه‌های مختلفی برای خود تعاونی درست کرده‌اند؛ مثلا کارکنان دولت، فرهنگیان و... تعاونی تشکیل داده و اتحادیه سراسری راه انداخته‌اند. ما نزدیک به ۵/۲ میلیون خانواده مرزنشین را در قالب تعاونی مرزنشین‌ها متشکل کردیم که تحت نظارت وزارت صنعت به آنها کارت مرزنشینی داده شده است. بنابراین اگر کالایی را به تعاونی مرزنشین‌ها بدهید، می‌توانید با استفاده از اطلاعات موجود در وزارت صنعت، مسیر این کالا را رصد کنید و ببینید به دست جامعه هدف رسیده یا خیر. وی تاکید کرد: اگر دولت بخواهد برای کالاهای اساسی بحث گزارش‌گیری، نظارت و استانداردسازی و شفاف‌سازی نظام توزیع را اجرا کند، بخش تعاون این ظرفیت را دارد. اما متأسفانه ما در برنامه‌های اجرایی دولت‌ها توجه به تشکلی‌گرایی را نمی‌بینیم.

اجرای نظام جامع بازرگانی تا دو هفته آینده

رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صمت نیز با توضیح چهار ابرپروژه مطالعاتی در این موسسه گفت: اولین پروژه، بررسی نظام توزیع است. از دو سال قبل موضوع تدوین سند جامع نظام توزیع را در دستور کار قرار دادیم و سعی کردیم نظرات تمام ذی‌نفعان را جمع‌آوری و همه را در تدوین آن دخیل کنیم. در نهایت در وزارت صنعت ۱۷ زیرپروژه اجرایی عملیاتی، از جمله رصدپذیر کردن جریان کالا و توسعه نهادهای پشتیبان لجستیک بر مبنای آن تعریف شده است.

احمد تشکینی افزود: یکی دیگر از موضوعات مغفول، نظام جامع بازرگانی است. در نظام جامع بازرگانی می‌خواهیم پیوندی بین حوزه تجارت خارجی و بازرگانی داخلی ایجاد کنیم. این بخش تا دو هفته آینده وارد فاز اجرایی خواهد شد.

وی آمایش صنعتی، معدنی و تجاری را سومین پروژه دانست و توضیح داد: در وزارت صنعت به دنبال این هستیم که دو کار را به موازات هم جلو ببریم. اول به تفکیک هر استان و شهرستان‌های ذیل آن پتانسیل‌های بالقوه را در حوزه صنعت و معدن، بازرگانی داخلی و تجارت خارجی استخراج کنیم و بعد طرح‌هایی را که منطبق با آمایش هستند، در هر استان به عنوان اولویت موردتوجه قرار دهیم.

رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صمت گفت: تا پایان سال به تفکیک هر استان به یک سند اجرایی خواهیم رسید که نقشه راه صنعت، معدن و تجارت به تفکیک شهرستان‌های آن استان را در چهارسال آینده نشان خواهد داد. تشکینی ادامه داد: پروژه چهارم هم اجرایی کردن سند توسعه صادرات است. در حال حاضر، اهدافی برای توسعه صادرات گذاشته شده و به تفکیک هر کشور این اهداف صادراتی مشخص شده‌اند. اما قرار است کالاکشوری جلو برویم و تعیین کنیم که برای رسیدن به هدف صادرات به هر کشور چه موانعی وجود دارد و چه اقداماتی باید انجام شود.

از اتاق‌های سه‌گانه نظرخواهی شود

معاون استان‌ها و تشکلی‌های اتاق ایران هم در این نشست با بیان اینکه در فرآیند تدوین این اسناد مشخص نیست چقدر از نظرات بخش غیردولتی در مقام عمل استفاده می‌شود، خطاب به تشکینی گفت: ما هنوز هیچ‌یک از اسناد مورد اشاره را

مدیران صنعتی از کمبود مواد اولیه و کاهش سفارش‌های مشتریان ابراز نگرانی کردند

زنگ خطر از شامخ مهرماه

دنیای اقتصاد: زنگ خطر شامخ صنعت در مهرماه به صدا درآمد. کاهش موجودی مواد اولیه، افت فروش داخلی و خارجی در کنار تورم، سه عامل فشار بر واحدهای تولید در کشور طی مهرماه امسال بودند. گزارش تازه شاخص مدیران خرید که از سوی اتاق بازرگانی ایران تهیه شده است، نشان می‌دهد که شامخ کل صنعت در مهرماه ۱۴۰۰ با سقوط ۸۳/۶ واحدی نسبت به ماه قبل از آن، به مرز رکود و رونق برگشته و نمره ۵۰/۸۳ را دریافت کرده است. به نظر می‌رسد در بین زیرشاخص‌های اصلی، افت شدید میزان سفارش‌های جدید مشتریان و کاهش موجودی مواد اولیه تاثیر زیادی بر افت شامخ کل صنعت داشته است.

شامخ کل صنعت حد فاصل فروردین تا مهر ۱۴۰۰

شاخص / ماه	فروردین ۱۴۰۰	اردیبهشت ۱۴۰۰	خرداد ۱۴۰۰	تیر ۱۴۰۰	مرداد ۱۴۰۰	شهریور ۱۴۰۰	مهر ۱۴۰۰
شامخ کل صنعت	۳۷/۲۸	۶۳/۰۰	۵۴/۲۱	۴۳/۱۹	۴۵/۲۴	۵۷/۶۶	۵۰/۸۳
مقدار تولید محصولات	۲۸/۴۰	۶۸/۶۸	۵۳/۶۴	۴۱/۵۶	۴۰/۲۶	۶۱/۹۶	۵۱/۳۱
میزان سفارشات جدید مشتریان	۲۸/۵۲	۶۱/۸۱	۵۳/۲۸	۳۷/۴۴	۴۱/۴۱	۵۸/۹۳	۴۵/۲۲
سرعت انجام و تحویل سفارشات	۴۲/۷۸	۶۶/۶۴	۵۹/۲۳	۵۱/۸۴	۵۵/۵۴	۵۹/۴۹	۶۰/۲۱
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۴۲/۰۱	۵۳/۵۹	۴۷/۵۲	۴۲/۵۸	۴۲/۱۸	۴۸/۷۵	۴۴/۵۲
میزان استخدام و به کارگیری نیروی انسانی	۵۲/۷۸	۵۹/۶۶	۵۵/۹۳	۴۷/۶۸	۵۱/۰۲	۵۳/۴۶	۵۴/۷۷
قیمت خرید مواد اولیه	۸۲/۶۴	۷۶/۲۱	۷۳/۸۳	۷۹/۴۲	۸۲/۵۳	۷۹/۷۳	۷۹/۷۱
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۲/۲۷	۵۲/۷۴	۵۵/۵۰	۴۸/۴۴	۵۱/۲۶	۵۰/۰۷	۶۰/۲۱
میزان صادرات کالا	۴۲/۸۶	۴۶/۵۱	۴۷/۸۶	۴۵/۳۱	۴۴/۳۲	۵۱/۳۶	۴۳/۵۷
قیمت محصولات تولید شده	۶۴/۰۶	۵۹/۸۲	۵۴/۶۱	۵۵/۹۵	۶۰/۰۱	۵۶/۰۷	۶۰/۱۹
مصرف حامل‌های انرژی	۳۳/۹۶	۶۷/۰۳	۵۹/۶۲	۴۶/۴۲	۴۶/۴۴	۵۹/۳۲	۵۴/۲۸
میزان فروش محصولات	۲۷/۰۳	۶۲/۸۴	۵۳/۳۱	۲۵/۲۵	۳۸/۲۲	۵۸/۱۹	۴۶/۵۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۷۴/۹۴	۶۰/۶۶	۶۳/۱۲	۵۴/۲۰	۶۵/۹۸	۶۳/۸۳	۶۰/۲۰

در عین حال، رشد چشمگیر قیمت محصولات تولید شده در کنار افت ۱۲ واحدی میزان فروش محصولات گویای وضعیت سختی است که بخش تولید با آن دست و پنجه نرم می‌کند. «موجودی محصول نهایی در انبار» در گزارش مهر افزایش یافته است که این موضوع از کاهش تقاضا برای تولیدات کارخانه‌های داخلی حکایت دارد؛ موضوعی که پیش‌تر در قالب شواهدی رسمی در «دنیای اقتصاد» بازتاب یافته بود. بخشی از این موضوع به نرخ بالای مواد اولیه تولید برمی‌گردد که

باعث شده در نهایت کارخانه‌های کشور با قیمتی بیش از شهریورماه، محصولات تولیدی خود را در مهرماه ۱۴۰۰ به دست مصرف‌کنندگان برسانند. در این بین، شاید تنها نکته مثبت شامخ صنعت در مهرماه به استخدام نیروی انسانی برگردد که در یک‌ماه گذشته کمی رشد داشته، ضمن اینکه سرعت تحویل سفارش‌ها هم رشد کرده است. سرعت تحویل سفارش‌ها در مهرماه ۱۴۰۰ با رسیدن به سطح ۶۰/۲۱ به بالاترین نرخ ممکن طی سه ماه اخیر رسیده است. به طور کلی و با مرور سی‌وهفتمین گزارش شاخص مدیران خرید بخش صنعت (شامخ صنعت) می‌توان نتیجه گرفت که زنگ خطر از گزارش مهرماه به گوش می‌رسد. کاهش انتظارات از تولید در ماه آینده تا سطح عدد ۶۰/۲۰ که کمترین نرخ در سه ماه اخیر بود، یکی از دلایل دیگر تایید وضعیت نامناسب صنعت در مهرماه ۱۴۰۰ است.

شامخ اقتصاد هم شرایط بهتری داشته، اما در این بخش هم وضعیت کشور نزولی است. گزارش جدید اتاق بازرگانی ایران نشان می‌دهد که شامخ کل اقتصاد مهر نسبت به شهریورماه افت داشته است. شامخ کل اقتصاد با حدود یک‌واحد افت به ۵۴/۷۶ واحد کاهش یافته است. طبق داده‌های گزارش شامخ کل اقتصاد، از زیرشاخص‌های اصلی، استخدام نیروی انسانی با حدود ۵ واحد افت به عدد ۴۷/۸۴ رسیده و موجودی مواد اولیه نیز نزدیک به دو واحد کاهش یافته است. رشد سه‌واحدی قیمت خرید مواد اولیه موجب شده است تا نمره این بخش تا ۸۳/۵۲ واحد افزایش یابد. کاهش میزان صادرات کالا، افت فروش کالا در کنار رشد محسوس قیمت محصولات تولید شده از دیگر نکاتی است که در گزارش تازه شامخ اقتصاد قابل توجه است. البته

انتظارات فعالان اقتصادی در این بخش از آینده صعودی است و با رشد سه‌واحدی نسبت به ماه قبل از آن، روی عدد ۶۶/۳۷ قرار گرفته است. رکورد بزرگ ماه مهر به میزان سرعت انجام و تحویل سفارش‌ها برمی‌گردد که با عبور از ۶۴، طی ۳۷ ماه اخیر بی‌سابقه بوده است.

مرور دوباره شامخ صنعت نشان می‌دهد در بین ۱۳ رشته فعالیت مختلف، بدترین وضعیت را «صنایع کانی‌های غیرفلزی»، «صنایع پوشاک و چرم»، «صنایع نساجی» و «صنایع شیمیایی» داشته‌اند که شامخ کل آنها به ترتیب اعداد ۴۰، ۴۵/۷۵، ۴۵/۸۳ و ۴۶/۱۳ بوده است. از آن سو، وضعیت در بخش‌هایی نظیر «چوب، کاغذ و مبلمان»، «فراورده‌های صنایع نفت و گاز»، «سایر صنایع» و «صنایع فلزی» بهتر از دیگر صنایع بوده است.

جزئیات شامخ صنعت در مهر ۱۴۰۰

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران صنعت در مهرماه عدد ۸۳/۵۰ بوده که در نتیجه نظرسنجی از مدیران خرید بنگاه‌ها به دست آمده است. در بین زیرشاخص‌های اصلی شامخ صنعت، شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان و شاخص موجودی مواد اولیه زیر عدد ۵۰ را به ثبت رسانده‌اند و باقی شاخص‌ها در جایی بالاتر از مرز ۵۰ قرار گرفته‌اند. شاخص مقدار تولید محصولات در مهرماه به عدد ۵۱/۳۱ رسیده که نسبت به شهریور با کاهش همراه بوده است. کاهش سفارش‌های جدید و موجودی مواد اولیه، هر دو در کاهش شاخص تاثیرگذار بوده‌اند.

شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان در مهرماه با نزول به سطح ۴۵/۲۲ روند کاهشی شدیدی را تجربه کرده است. این وضعیت به اعتقاد

کار برگشته بود و انگار کارمنداها از اینکه برگشته بودند، شاد بودند. حس می‌کنم یک حس غریزی انسانی هست که آدم‌ها دوست دارند ببینند و با هم تعامل کنند.

خودت چند روز در محل کار هستی؟

این هفته هر روز بودم، اما معمولا دو یا سه روز در هفته.

وقتی به محل کار می‌روی، آنجا چقدر شلوغ است؟

به‌طور میانگین، ۲۰ تا ۳۰ درصد کارکنان حضور دارند. دفتر نیویورک حدود ۵۰ درصد. جا با جا فرق دارد.

آیا مدل ۳ به ۲، موقتی است یا فکر می‌کنید دائمی باشد؟

فکر کنم حالا حالاها با این مدل پیش برویم. حتی در جاهایی مثل نیویورک و سان فرانسیسکو، کارکنان ما مجبور بودند مسافت زیادی را هر روز رفت‌وآمد کنند و این یک مشکل بزرگ بود. پس مدل ۳ به ۲، در زندگی‌شان بالانس ایجاد می‌کند. داده‌ها نشان می‌دهند می‌شود کاری کرد که این مدل جواب دهد اما سه روز حضوری، خیلی مهم است. از نظر تعامل و جامعه. ما دنبال بالانس ایجاد کردن هستیم و می‌خواهیم فضاهای منحصر به فردی فراهم کنیم که کارمنداها نه فقط در نیویورک، بلکه در هر کجا، هر وقت ایده‌های داشتند و خواستند تعامل کنند، جایی برای تعامل بیدردسر داشته باشند.

از دفاتر و مراکز مختلف گوگل صحبت کردی. از کار در خانه. و بارها دیده‌ام که از تنوع نیروی کار صحبت کرده‌ای و گرد هم آوردن افراد با دیدگاه‌های مختلف.

آیا سلیبکون ولی از بسیاری از جهات، به‌ویژه قطب تکنولوژی بودن، با بقیه متفاوت نیست؟ یا تکنولوژی حالا همه‌جا هست؟

در حال حاضر ما عملیات‌مان را با این دیدگاه پیش می‌بریم که آینده کار، انعطاف‌پذیر یا شناور خواهد بود و انعطاف‌پذیری در آن گنجانده خواهد شد. ما عمیقا به قدرت گرد هم آوردن آدم‌ها ایمان داریم. به همین علت است که اخیرا یک ساختمان در نیویورک خریدیم. اما داریم روی یک مدل ۳ به ۲ برنامه‌ریزی می‌کنیم.

یعنی سه روز کار حضوری، دو روز...؟

سه روز حضوری، دو روز تعطیل. بقیه روزها هم آزادی عمل کامل برای کار از هر جایی. و داریم بستر را فراهم می‌کنیم که ۲۰ درصد از نیروهایمان به مرور زمان، کاملا دور کار شوند. به کارمنداها آزادی داده‌ایم که به دفاتر دیگر جابه‌جا شوند. داریم سعی می‌کنیم انعطاف‌پذیرتر باشیم. من این را یک فرصت قلمداد می‌کنم.

اما گفتمی که نگران فرهنگ سازمان و کنار هم بودن آدم‌ها هستی. چطور می‌خواهی فرهنگ مورد نظرت را حفظ کنی؟ وقتی یک عده سر کارند و یک عده دورکار، چطور کاری می‌کنی که همه خودشان را جزئی از آن فرهنگ بدانند؟ چالش بزرگی است، نه؟ بله. ما داریم رویکردی که سال‌ها بر اساس آن پیش می‌رفتیم، یعنی کار حضوری را از نو مجسم می‌کنیم. سعی داریم فضاهای تعامل بیشتری ایجاد کنیم، جاهای جذابی که افراد ببینند و دور هم جمع شوند.

این باید با عقل کارمنداها جور در بیاید و ببینند آمدن به محل کار، چه مزیتی برایشان دارد. وقتی دفاتر نیویورک را بازگشایی کردیم، ۵۰ درصد کارکنان به محل کار برگشتند.

و این داوطلبانه است؟

بله. هفته پیش، برای اولین بار دیدیم که در کافه‌های‌مان، صف کشیده‌اند. انرژی دوباره به محل

ساندار پیچای از امنیت سایبری، دورکاری و حریم خصوصی کاربران می‌گوید

آینده محیط کار از نگاه مدیرعامل گوگل

ساندار پیچای، (Sundar Pichai) مدیر ارشد «آلفابت»، شرکت مادر گوگل، در حال حاضر روزهای سختی را می‌گذراند. او که مدیریت ۱۴۴ هزار نیروی کار را به‌عهده دارد، درباره محیط کار و فرهنگ شرکت در حال تجدیدنظر است و با مسائل مهمی مثل قوانین مربوط به تکنولوژی، کنترل جرائم سایبری و نحوه بازگشت کارکنان به محل کار، دست و پنجه نرم می‌کند هر روز تماس‌های بسیاری با او درباره قانونگذاری گرفته می‌شود.

خوش آمدی. بیا صحبت را با موضوعی شروع کنیم که این روزها در ذهن همه است. یعنی بازگشت کارکنان به محل کار. فکر کنم شما تاریخ بازگشت کارکنان را تا ژانویه عقب انداخته‌اید. در حال حاضر موضع گوگل درباره مسائلی مثل دورکاری، ماسک اجباری و پیش‌بینی‌تان از چند ماه آینده چیست؟ بله. ما خیلی زمان گذاشتیم و درباره این موضوعات فکر کردیم.

به دنبال راهی است تا موجی از اطلاعات غلط را مهار کند. چند روز پیش فرصتی پیش آمد که «مت‌موری»، دبیر ارشد مجله وال استریت گفت‌وگویی کوتاه با او داشته باشد و بیشتر درباره این موضوعات صحبت کنند.

پیچای در این گفت‌وگو از چالش‌های پیش روی گوگل در ماه‌ها و سال‌های آینده سخن گفت. چکیده‌ای از این گفت‌وگو را با هم می‌خوانیم:

ایران زیباست «قلعه رودخان»

ISNA PHOTO

Seyed Mohammad Alerasoul